

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.24.2021

Łódź, 29 grudnia 2021 r.

**Pani
Izabela Kolečka
Dyrektor
Domu Dziecka dla Małych Dzieci
w Łodzi**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122 w związku z art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, w Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi przy ul. Drużynowej 3/5 przeprowadzona została kontrola w trybie uproszczonym.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniu 21 grudnia 2021 r. na podstawie upoważnień wydanych 20 grudnia 2021 r. (znak: RPS-I.431.24.2021) przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez zespół inspektorów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi: Lidię Woźniak - starszego specjalistę w Oddziale do Spraw Rodziny (inspektor kierujący zespołem inspektorów) oraz Roberta Pipińskiego – starszego inspektora wojewódzkiego w ww. Oddziale.

Celem kontroli było zbadanie faktów dotyczących 3-letniej wychowanki, opisanych w piśmie Rzecznika Praw Dziecka z 20.12.2021 r. Kontroli poddano dokumentację dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz sposób realizacji obowiązku dotyczącego umożliwienia dziecku kontaktów z bliskimi.

Kontrolą objęto okres pobytu małoletniej w Placówce, tj od 16.11.2020 r. do dnia kontroli. W kontrolowanym okresie Placówką kierowała Pani Izabela Kolečka. Stan faktyczny ustalono na podstawie analizy: dokumentów przedstawiających stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej, prowadzonej dokumentacji dziecka oraz ustnych wyjaśnień złożonych

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

przez Dyrektora Placówki – Panią Izabelę Kołecką oraz pedagoga – Panią Edytę Popłońską-Szczepkiewicz. Dokonali wpisu do książki kontroli, poz. 60.

Na podstawie przedłożonych dokumentów, złożonych wyjaśnień i przeprowadzonej rozmowy ustalono, co następuje.

(Dowody kontroli str. 1-7)

I. Stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej

Dom Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi jest jednostką organizacyjną Miasta Łodzi, działającą w formie jednostki budżetowej. Zezwolenie na prowadzenie Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi przy ul. Drużynowej 3/5 wraz z dwoma filiami mieszczącymi się w Łodzi przy ul. Lnianej 9 i ul. Zbocze 2a, Wojewoda Łódzki wydał na czas nieokreślony decyzją administracyjną z dnia 19 października 2010 r. znak PS.II.90190/17- 70/10. Formalne podstawy funkcjonowania i organizacji Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi określa statut nadany Uchwałą Nr XLVII/930/12 Rady Miejskiej w Łodzi oraz Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Zarządzeniem Nr 3432/VI/12 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 5 grudnia 2012 r.

W toku czynności kontrolnych ustalono że wychowanka wraz z młodszą siostrą zostały umieszczone w Domu Dziecka dla Małych Dzieci zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich z 19 października 2020 r. oraz skierowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z 17 listopada 2020 r. Nr 200/2020. Ustalono również, że w Placówce przebywał też brat wychowanki, który w dniu 28 kwietnia 2021 r. został wykreślony z listy ewidencji wychowanków Domu Dziecka dla Małych Dzieci z powodu umieszczenia w Rodzinnym Domu Dziecka w Brzozowie woj. podkarpackie. Małoletnią wpisano do Ewidencji Wychowanków Placówki. W związku z uregulowaniem sytuacji prawnej małoletnich, tj. pozbawianiem matki władzy rodzicielskiej (postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia, VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich z 8 lipca 2021 r.), ojcostwo nieustalone, obydwie dziewczynki zostały zgłoszone do ośrodka adopcyjnego, który zakwalifikował je do adopcji. Z analizy dokumentów wynika, że aktualnie przebywają w rodzinie preadopcyjnej, która złożyła wniosek o ich przysposobienie (postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich z 16 grudnia 2021 r.) Powyższe postanowienie wydane zostało w trybie art. 120¹ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego i dotyczy określenia sposobu i okresu osobistej styczności przysposabiającego z przysposobianym w okresie przed orzeczeniem przysposobienia. Stwierdzono, że na podstawie powołanego wyżej postanowienia, wychowanki zostały skreślone z ewidencji Placówki z

dniem 16 grudnia 2021 r. Decyzja o skreśleniu z listy ewidencji Placówki wychowanków przebywających w rodzinie preadopcyjnej wzbudziła zastrzeżenia. W związku z powyższym kontrolującym okazana została opinia nr 112/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. przygotowana przez radcę prawnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, rekomendująca ww. postępowanie w sytuacji, gdy dziecko przebywa faktycznie poza placówką. Zwrócono uwagę, że postanowienie w przedmiocie określenia sposobu i okresu osobistej styczności ma charakter tymczasowy, bowiem zawiera regulacje obowiązujące jedynie w czasie trwania postępowania sądowego o przysposobienie. Postanowienie to w istocie w żaden sposób nie reguluje sytuacji prawnej i rodzinnej małoletnich. Skutek taki wywiera dopiero postanowienie o orzeczeniu przysposobienia, które staje się skuteczne po uprawomocnieniu się, co wynika z art. 588 kodeksu postępowania cywilnego. Należy więc uznać, że skreślenie dzieci z ewidencji na podstawie postanowienia w przedmiocie określenia sposobu i okresu osobistej styczności jest przedwczesne, a przede wszystkim ewidentnie naruszające dobro dziecka. Dobro dziecka obejmuje bowiem sferę jego najważniejszych praw osobistych (przykładowo: rozwój fizyczny i duchowy, wychowanie, odpowiednie kształcenie, przygotowanie do dorosłego życia), jak również konieczność zapewnienia środków niezbędnych do zaspokojenia potrzeb życiowych i realizacji celów o charakterze osobistym, a nadto dbałość o jego interes majątkowy, w wypadku gdy małoletni posiada swój majątek. Należy więc zwrócić uwagę, że w przypadku, gdy do przysposobienia małoletnich nie dojdzie, dzieci nie zostaną automatycznie umieszczone w placówce, w której przebywały dotychczas. Procedura skierowania będzie musiała zostać przeprowadzona od nowa, co wpłynie niekorzystnie na zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji małoletnich. Względy finansowe nie mogą w tym przypadku stanowić priorytetu.

Wskazana nieprawidłowość nie może być jednak traktowana jako zastrzeżenie do pracy Placówki, gdyż w istocie odnosi się ono do działań jednostki prowadzącej, do której zostanie skierowane oddzielne pismo w tym zakresie.

(Dowody kontroli str. 8-39)

II. Powadzenie dokumentacji wychowanki umieszczonej w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Weryfikacji poddano prawidłowość prowadzenia dokumentacji dziecka umieszczonego w pieczy instytucjonalnej, wymaganej przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz.1720), zwanego dalej Rozporządzeniem. Analizie poddano sporządzone diagnozy psychofizyczne, opracowywany plan pomocy dziecku i karty pobytu dziecka, arkusze badań i

obserwacji pedagogicznych i psychologicznych oraz karty udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów prowadzone w stosunku do 3-letniej wychowanki.

1. Diagnoza psychofizyczna

W okresie od dnia umieszczenia wychowanki w Domu Dziecka dla Małych Dzieci do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych obowiązywała *Diagnoza rozwoju psychofizycznego dziecka*, sporządzona 10 grudnia 2020 r. Diagnozę opracował psycholog zatrudniony w Placówce. W skład diagnozy wchodził zakres wymieniony w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. W dniu 23 lipca 2020 r. psycholog sporządził aktualizację diagnozy, pn. *Opinia psychologiczna*. Zastrzeżenia dotyczą jedynie nazwy dokumentu, która jest niezgodna z § 14 ust. 1.

2. Plan Pomocy Dziecku

Zgodnie z § 15 ust. 1 ww. Rozporządzenia po sporządzeniu diagnozy, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka opracowywał plan pomocy dziecku.

Zespół inspektorów na podstawie ww. dokumentów ustalił, że:

- 1) opracowanie przedmiotowego planu dokonywane było na podstawie dokumentacji oraz analizy wskazanych w § 15 ust. 4 pkt 1 – 3 Rozporządzenia.
- 2) plan pomocy dziecku był modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, co jest zgodne z Rozporządzeniem,
- 3) w planie pomocy dziecku wyznaczano cel pracy z dzieckiem oraz określono działania długoterminowe i krótkoterminowe, które były dostosowywane do indywidualnych potrzeb wychowanki,
- 4) opracowując plan pomocy dziecku uwzględniono wiek dziecka oraz jego rozwój psychofizyczny, a także stan zdrowia.

3. Karty Pobytu Dziecka

Analizie poddano karty pobytu dziecka sporządzone dla wychowanki w kontrolowanym okresie. Karty zawierały informacje i opisy, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia oraz uzupełniane były zgodnie z terminem właściwym dla placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego. Zastrzeżenia dotyczą braku wpisów w rubrykach dot. współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (asystent rodziny, kurator, sąd itp.), pomimo istnienia dokumentów, z których wynika, że taka współpraca miała miejsce.

4. Dokumentacja prowadzona dla wychowanki przez specjalistów tj. psychologa,

fizjoterapeutę i logopedę.

Analizie poddano dokumentację sporządzoną dla wychowanki przez psychologa, logopedę i fizjoterapeutę.

Psycholog zatrudniony w jednostce kontrolowanej prowadził dla wychowanki *Arkusz badania dziecka sporządzony zgodnie z diagnozą rozwoju lub opinią psychologiczną oraz Arkusz udziału i obserwacji dziecka w zajęciach*, co nie stanowi naruszenia § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia. Przedmiotowy dokument przedstawiał informację odnoszącą się do narzędzi diagnostycznych oraz opisu zachowania dziecka w trakcie badania. Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, że psycholog przeprowadzając badanie dostosowywał metody diagnostyczne stosownie do wieku dziecka. Podczas obserwacji zwracał uwagę na zachowanie dziecka, co zostało opisane w dokumentacji. Prowadzona w badanym zakresie dokumentacja psychologa wyczerpująco uwzględniała indywidualne potrzeby dziecka, a ustalenia i wyniki badań zawarte zostały m.in. w sporządzonej przez niego diagnozie psychofizycznej. Treść dokumentacji nie budzi zastrzeżeń.

Fizjoterapeuta prowadził dla wychowanki kartę dziecka, w której zawarł szczegółowe informacje dot. rozwoju ruchowego dziecka oraz wskazania do dalszego postępowania terapeutycznego.

Logopeda założył i prowadził dla wychowanki kartę badania mowy, w której oceniał budowę aparatu artykulacyjnego, ocenę sprawności aparatu artykulacyjnego, ocenę czynności fizjologicznych w obrębie aparatu artykulacyjnego, ocenę rozumienia poleceń słownych oraz diagnozę logopedyczną.

Badana dokumentacja nie budzi zastrzeżeń.

(Dowody kontroli str. 40-86)

III. Działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

Weryfikacji poddano obowiązek dokonywania okresowej oceny sytuacji wychowanki przebywającej w Placówce. Ustalono, że w trakcie pobytu wychowanki w Domu Dziecka dla Małych Dzieci odbyło się pięć Zespołów odpowiednio: 11 grudnia 2020 r., 12 marca, 11 czerwca, 10 września oraz 17 grudnia 2021 r. Wszystkie posiedzenia Zespołów odbywały się z zachowaniem terminu wskazanego w art. 138 ust. 1 ustawy. W kwestii składu osób biorących udział w ww. zespołach ustalono, że w posiedzeniach Zespołu brał udział pełny skład osób wskazanych w art. 137 ust. 1 pkt 1-6 ww. ustawy.

Wszystkie analizowane dokumenty uwzględniały ocenę sytuacji dziecka w celu: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i

rodziną, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny aktualnych potrzeb dziecka, oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej oraz informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, co jest zgodne z zapisami art. 136 ww. ustawy.

W myśl art 138 ust. 2 ustawy, po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół formułował na piśmie wnioski dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce i przesyłał go do sądu. We wszystkich analizowanych przypadkach odnaleziono potwierdzenia złożenia wniosków do biura podawczego Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W związku z uregulowaniem sytuacji prawnej wychowanki w okresie kontrolowanym zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka wydał dla niej opinie, o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt. 1-5 ww. ustawy i przekazał je w dniu 26 lipca 2021 r. do właściwego ośrodka adopcyjnego.

(Dowody kontroli str. 87-106)

IV. Kontakty wychowanki z osobami bliskimi.

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji w tym zakresie wynika, że na bieżąco uzupełniano *Kartę odwiedzin dziecka*. W związku z uregulowaniem sytuacji prawnej wychowanki i zakwalifikowaniem jej do przysposobienia, stwierdzono, że matka biologiczna dziewczynki miała możliwość kontaktu z córkami. Placówka starała się na bieżąco monitorować sytuację matki, pomimo częstych zmian jej miejsca pobytu. Pedagog zatrudniony w Placówce utrzymywał kontakt ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, w którym ostatnio przebywała matka dzieci oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W opisanym powyżej zakresie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

(Dowody kontroli str. 107-126)

V. Podsumowanie

Wychowanka wraz z młodszą siostrą zostały umieszczone w pieczy instytucjonalnej na mocy Postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich z 19 października 2020 r. W związku z uregulowaniem sytuacji prawnej

i zakwalifikowaniem małoletnich do przysposobienia, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich o osobistej styczności - od 16 grudnia 2021 r. wychowanki przebywają w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych. Podsumowując należy stwierdzić, że Placówka podejmowała prawidłowe działania wynikające z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in.: umożliwiała kontakty matki z przebywającymi w Placówce małoletnimi dziewczynkami, monitorowała na bieżąco miejsce pobytu matki, wskazywała instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny. W związku z powyższym przeprowadzone przez pracowników Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi czynności kontrolne nie potwierdziły informacji zawartych w piśmie Rzecznika Praw Dziecka z 20 grudnia 2021 r.

W wyniku dokonanych ustaleń stanu faktycznego w zakresie przedmiotu kontroli oraz w oparciu o analizę dokumentacji udostępnionej podczas prowadzonych czynności kontrolnych w siedzibie Domu Dziecka dla Małych Dzieci, należy stwierdzić, że zastrzeżenia dotyczą:

1. Stosowania błędnego nazewnictwa w dokumencie *Diagnoza rozwoju psychofizycznego dziecka*, niezgodnego z § 14 ww. Rozporządzenia.
2. Braku pisemnej informacji w kartach pobytu dziecka w części dot. współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (asystent, kurator, sąd itp.) pomimo istnienia dokumentów, z których wynika, że taka współpraca miała miejsce.

Na podstawie dokonanych w trakcie kontroli ustaleń, bieżącą działalność Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi, ul. Drużynowa 3/5, w zakresie oceny prowadzonej dokumentacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej, sposobu realizacji obowiązku dot. umożliwienia dziecku kontaktów z osobami bliskimi oraz zbadania okoliczności oraz faktów opisanych w piśmie z 20.12.2021 r. skierowanym do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przez Rzecznika Praw Dziecka, ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**. Za stwierdzone uchybienia odpowiada Dyrektor Placówki.

Wobec stwierdzonych podczas kontroli uchybień zalecam:

1. W dokumentacji wychowanków dot. diagnozy stosować nazewnictwo zgodne z Rozporządzeniem.
2. W kartach pobytu dziecka uwzględniać opis wszystkich obszarów, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia.

Zgodnie z § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.). Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w aktach sprawy, drugi przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej.

Zespół inspektorów:

Lidia Woźniak

starszy specjalista

Robert Pipiński

starszy inspektor wojewódzki

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Pietrzak
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**